

stemmelse. I den Henseende skal jeg minde om de Ord, hvormed det ærede Medlem omtrent sluttede den forudgaaende Forhandling, idet han sagde: „Den nuværende Minister har et aabent Die for Skolens Mangler og vil, derom er jeg overbevist, gjenneføre Loven i Aand og Sandhed i de enkelte Bestemmelser, og han vil søge saa vidt muligt at imødekomme de Forbringere, der stilles“. Disse Ord findes i Tidenden Spalte 7.175. Jeg har ikke udtalt, at det er den ny indstiftede Undervisningsinspektion, der har det største Ansvar for, at Skoleloven af 1871 ikke er bleven gjenneført i den Aand, hvori vi den Gang ønskede den gjenneført; jeg har kun sagt, at denne Inspektion's Virksomhed syntes at gaa i samme Retning som den, man alt tidligere var slaaet ind paa. Ikke desto mindre skal jeg med Glæde slutte mig til de Betragtninger, som nu ere fremkomne fra det ærede Medlem, uden at jeg dog finder det rigtigt udførligt at komme ind paa den enten paa den ene eller den anden Maade. — Overfor den høitagtede Kultusminister maa jeg tillade mig enkelte Bemærkninger som Spar paa, hvad vi hørte fra ham iforgaars, navnlig angaaende det kgl. Theater. Den ærede Minister gif med en vis Lethed hen over dette Punkt, at der i det forløbne Regnskabsaar ikke er betalt Renter af Theatrets Gjæld til Sorø Akademi, og dette var saameget mere paafaldende, som Forpligtelsen dertil jo udtrykkelig er optagen paa den Finantslov, paa hvilken den ærede Minister er indtraadt, og hvis Bestemmelse han altsaa maa antages at have accepteret. Den ærede Minister svarede nu let derpaa; han sagde nemlig: Der var ingen Penge, hvor skulde man saa tage dem? Dertil skal jeg bemærke, at naar det kongelige Theater er i en Virksomhed, som synes ikke at ville lønne sig, saa bliver Spørgsmaalet dette, paa hvilke Punkter der skal foretages Besparselser, eller hvilke Udgifter man skal afholde sig fra. I alle andre Forhold vilde man dog sige, at de Udgifter, som man lovlig er forpligtet til, maa fortrinnsvis udredes, medens man maa afholde sig fra Udgifter, hvortil man ikke i den Grad er forpligtet. Den ærede Minister gjør imidlertid netop den modsatte Betragtning gjældende overfor Theatret. Theatrets Forbringere til andre Udgifter, nemlig til dets Drift, mener han ikke at kunne negte, men netop de Udgifter, der ere lovbestedte, mener han fortrinnsvis at kunne lade falde. Den ærede Minister bemærkede dernæst om Theatrets Reservecfond og om de nye Bestemmelser, som han derom har bragt i Forslag, at han dermed troede at have draget en Grændse mellem Fortiden og Fremtiden, at han lod Fortiden staa ved Sit, medens han nu anbefalede nye Bestemmelser for Fremtiden. Men den ærede Minister maa jo dog vide, at i det Dieblis, da han ansjer det for at være fornødent ved en ny Bestemmelse

at foreslaa, at Reservecfonden ikke kan angribes uden Bevilling, kommer han middelbart til at erkende, at en saadan Forpligtelse ikke hidtil har eksisteret for Reservecfonden; thi hvoiler denne Forpligtelse allerede nu paa Reservecfonden, vil en saadan ny Bestemmelse jo være overflødig. Det forekommer mig altsaa klart, at der derved aldeles ikke er draget nogen Afskillelse mellem Fortiden og Fremtiden, men at Ministeren tværtimod ved den Bestemmelse, som han har bragt i Forslag, har foregrebet Afgjørelsen med Hensyn til Fortiden. Den ærede Minister mente forøvrigt, at Alle maatte ønske en Konsolidering af det kongelige Theaters Forhold, for at vi ikke atter og atter skulde komme tilbage dertil. Der er vist Ingen, der mere end jeg ønsker, at vi kunde komme til en saadan fastere Stilling for det kongelige Theater, men vel at mærke; saa længe Konsolideringen skal foregaa paa Statens Grund, tror jeg ikke, at den ærede Minister nogensinde vil blive fri for at gjenoptage Forhandlingerne om det kongelige Theater. — I Forbindelse hermed skal jeg dvæle ved Forslaget om den Kommission, som foreslaas nedsat for at undersøge de separate Fonds Stilling. Den ærede Minister mente at komme lettere over mine Betragtninger desangaaende ved at fremstille dem, som om det dreiede sig om en Forskjel mellem Benævnelserne „Institut“ og „Stiftelse“. Det høie Thing saavel som den ærede Minister ville vide, at det dreier sig om Mere end om en Navneforskjel, naar man skjelner imellem „Stiftelse“ og „Institut“. Hvis den ærede Minister har en lige saa stor Interesse for at vælge danske Ord i Stedet for fremmede, som jeg har, kunde man maaste kalde det, hvorom det her dreier sig, „Instalter“; men benævner man dem Stiftelser, er det bekendt nok, at der dertil knytter sig et Begreb, som netop er forskjelligt fra det, som vi her i Salen hidtil have antaget for at passe paa disse Institutter med separate Midler. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) mente, at jeg havde gjort mig skyldig i en Sukommelsesfeil, naar jeg havde udtalt mig imod en Regjeringskommission angaaende disse Forhold. Dette er ikke Tilfældet. Tidligere Finantsudvalg have udtalt sig for Nedsættelsen af en parlamentarisk Kommission til Undersøgelsen af de separate Fonds, men have paa ingen Maade tilraadet en Kommission som den her foreslaaede. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds befinder sig i den Henseende i en Bilsfarelse. Naar det nemlig i Betænkningen fra ifjor hedder, at man vil foreslaa, saafremt Regjeringen ikke tager Sagen i sin Haand, da at lade den undersøge ved en parlamentarisk Kommission, saa er der ved disse Udtryk „saafremt Regjeringen ikke tager Sagen i sin Haand“ ingenlunde ment, at Regjeringen skulde nedsætte en Kommission, men man har ment, om Regjeringen vilde gjenneføre Sagen saaledes, som det tidligere fra Folketings-